

ประวัติชีวิตของ
พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
ผู้ค้นพบวิชชาธรรมกาย
(พระเดชพระคุณเป็นผู้นำแห่งตน)

ชาติภูมิเดิมเป็นพ่อค้า เข้าตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่บ้านหมู่เหนือของวัดสองพี่น้อง คือทิศใต้ของวัด แต่ต่างฝั่งกับวัด วัดอยู่ตะวันออกเฉียงเหนือ บ้านอยู่ ตะวันตกเฉียงใต้ มีคลองกั้นระหว่างวัดกับบ้าน ค้าขายมาตั้งแต่อายุ ๑๔ ปีเศษๆ นับตั้งแต่บิดาล่วงไป ก็เป็นพ่อค้าแทนบิดา เลี้ยงมารดามาจน ถึงอายุ ๑๙ ปี

ตรงนี้ได้ปฏิญาณตัวบวชจนตาย ด้วยมามีอุปสรรคเกิดขึ้นในระหว่างขาย ข้าว แล้วนำเรือเปล่ากลับบ้าน เข้าลัดที่คลองบางอีแพ่น เหนือตลาดใหม่ แม่น้ำนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ในลัดนี้ไม่สู้ไกลนัก แต่พวกโจรชุกชุม แต่พอเข้าลัดไปเล็กน้อย ก็มาคิดแต่ในใจของตัวว่า

“คลองก็เล็ก โจรก็ร้าย ท้ายเรือเข้าก็ไล่เลี่ยกับฝั่ง ไม่ต่ำไม่สูงกว่ากัน เท่าไรนัก นำหวาดเสียวอันตราย เมื่อโจรมาก็ต้องยิง หรือทำร้ายคน

ท้ายก่อน ถ้าเขาทำเราเสียได้ก่อน ก็ไม่มีทางที่จะสู้เขา ถ้าเราเอาอาวุธปืนแปดนัดไว้ทางหัวเรือ แล้วเราไปถือเรือทางลูกจ้างเสีย เมื่อโจรมาทำร้าย เราก็จะมีทางสู้ได้บ้าง”

คิดดังนี้แล้ว ก็เรียกลูกจ้างที่ถือเรือแถบทรายมาถือท้าย เราออกไปต่อแทน ถือเรือไปก็คิดไป เรือก็เดินเข้าหาที่เปลี่ยวหนักขึ้นทุกที ความคิดก็ถี่ขึ้นว่า

“ลูกจ้างที่เราจ้างมานี้ คนหนึ่งก็ไม่กี่บาท เพียง ๑๑ บาท หรือ ๑๒ บาทเท่านั้น ส่วนตัวเราเป็นเจ้าของทรัพย์ทั้งเรือหมด ส่วนตายจะให้ลูกจ้างตายก่อนไม่ถูก เอาเปรียบลูกจ้างมากเกินไป ไม่สมควร”

ถอยไปก็คิดไปดังนี้ และคิดถี่หนักเข้า ก็ตัดสินใจเด็ดขาดออกไป

“เราเป็นเจ้าของ ให้เราตายก่อนดีกว่า จึงจะสมควร”

คิดตกลงแล้ว ก็เรียกลูกจ้างให้มาถือ ตัวก็หยิบปืนแปดนัดที่เอาไปไว้ข้างหัวเรือ มาไว้ใกล้ตัวข้างท้ายเรือ ก็ถือท้ายเรือไป

ใกล้ออกจากลัดเต้มที่ น้ำก็ขึ้น เรือข้าวที่หนักก็ตามหัวน้ำขึ้น ลวนเข้ามา ประดงกันแน่น จिनก็ส่งเสียงแต่ว่า “ตู้อ่า” ประดงกันแน่น ออกก็ไม่ได้ เข้าไปก็ไม่ได้ น้ำก็น้อย เลยต่างฝ่ายต่างก็ต้องปักหลักกรานหน้า จอดกันนิ่งอยู่ เราเป็นคนท้าย ผ่านพ้นอันตรายมาแล้ว ก็มาคิดว่า

“การหาเงินหาทองนี้ลำบากจริงๆ เจียวหนา บิดาของเราที่หามาตั้งนี้ เราก็หาซักรอยบิดา ตามบิดาบ้าง เงินแลทองที่หากันทั้งหมดด้วยกันนี้ ต่างคนก็ต่างหา ไม่มีเวลาหยุดด้วยกันทั้งนั้น ถ้าใครไม่เร่งรีบหาให้มั่งมี ก็เป็นคนต่ำและเลว ไม่มีใครนับถือแลคบหา เข้าหมู่เขาก็อายเขา เพราะเป็นคนจนกว่าเขา ไม่เทียมหน้าเทียมบ่าเทียมไหล่กับเขา

ปรุพชนต้นสกุลของเราที่ทำมาตั้งนี้ เหมือนๆ กันจนถึงบิดาของเรา แลตัวของเราบัดนี้ ก็บัดนี้ปรุพชนแลบิดาของเราไปทางไหนหมด ก็ปรากฏแก่ใจว่าตายหมดแล้ว แล้วตัวของเรานี้ ก็ต้องตายเหมือนกัน”

แต่พอคิดถึงตายขึ้นมาตั้งนี้แล้ว ใจก็ชักเสียวๆ นึกถึงความตายที่จะมาถึงตัว โดยไม่มีสงสัยเลย

“เราต้องตายแน่ๆ บิดาเราก็มาล่องข้าว ขึ้นจากเรือข้าวก็เจ็บมาจากตามทางแล้ว

ขึ้นจากเรือข้ามไม่ได้ก็วันก็ถึงแก่กรรม เมื่อถึงแก่กรรมแล้ว เราที่ช่วยพยาบาลอยู่ ไม่ได้เห็นเลยที่จะเอาอะไรติดไป ผ้าที่นุ่งแลร่างกายของแก เราก็ดูแลอยู่ ไม่เห็นมีอะไรหายไป ทั้งตัวเราแลพี่น้องของเราที่เนื่องด้วยแก ตลอดถึงมารดาของเราก็ออยู่ ไม่เห็นมีอะไรเลยที่ไปด้วยแก แกไปผู้เดียวแท้ๆ ก็ตัวเราเล่าต้องเป็นดังนี้ เคลื่อนความเป็นอย่างนี้ไปไม่ได้แน่”

เมื่อคิดตกลงใจดังนี้แล้ว ก็ลองทำเป็นตายดู นอนแผ่ลงไปที่ท้ายเรือนั้น แล้วก็ทำตาย ตายแล้วทำไปหาคนที่เป็ญญาติบ้าง พี่น้องบ้าง เพื่อนที่ซอบกันบ้าง เขาก็ไม่เห็นเรา เพราะเราเป็นผี เราก็เอาก่อนดินบ้าง ไม้บ้าง โยนหรือปาเข้าไปให้ถูก เพราะเขาไม่เห็น ตัวเรา เขาก็ต้องบอกผีโยนมาหรือปาเข้ามา ไปหาคนโน้นก็ไม่เห็น มาหาคนนี้ก็ไม่มีเห็น คิดไปดังนี้แหละจนเปลอตัว แต่พอรู้สึกตัวขึ้นมา ก็รีบลุกขึ้นจตุรูปอธิษฐานในใจของตัวเองว่า

“ขออย่าให้เราตายเสียก่อน ขอให้บวชเสียก่อนเถิด ถ้าบวชแล้ว ไม่สึกจนตลอดชีวิต”

ตรงนี้บวชจริงมาเสียแต่อายุ ๑๙ ปี เศษแล้ว ตั้งแต่นั้นก็ประกอบอาชีพตามปกติของพ่อค้า จนอายุครบ ๒๒ โดยปีแล้วก็ปรารภถึงการบวช

ในปีนั้น พอถึงเดือน ๘ ข้างขึ้น ก็ขนข้าวลงเรือเต็มลำตีแล้ว ก็บอกกับลูกจ้างให้นำเอาข้าวไปขายโรงสีในกรุงเทพฯ ส่วนตัวก็เข้าอยู่วัดเป็นเจ้านาค ฝึกหัดเบื้องต้นแห่งการอุปสมบทในสำนักพระปลัดยัง ผู้เป็นหลวงตาของตัว ซึ่งเป็นน้องคนเล็กของตาน้อย ผู้เป็นมารดาของตัวเอง ท่านสงวนวินัยอยู่ ให้เป็นหนังสือสมุดข่อย เขียนตัวบรรจงสวยงามมาก ก็ท่องวิธีขอบรรพชา แลดูวินัยไปด้วยกันทีเดียว

พอจวนเข้าพรรษา ก็มีผู้ไปนิมนต์พระอุปชฌาย์ดี วัดประตูลาศ จังหวัดสุพรรณบุรี มาเป็นอุปชฌาย์ ก็ได้อุปสมบทในต้นเดือนแปด ของ พ.ศ.๒๔๔๙ ได้อยู่จำพรรษาในวัดนั้นรวมอยู่ที่อุปสมบทนั้น ๗ เดือนเศษๆ เท่านั้น

ออกจากวัดที่อุปสมบทนั้นแล้ว ก็ตรงมาอยู่จำพรรษาในวัดพระเชตุพนที่เดียว เรียนมูลกัจจายน์ถึงสามจบ แล้วเรียนธรรมบทที่ปณี และสารสังคหะ แต่พอเป็นว่าแปลออกพอสมควรแล้ว ก็หยุดการเรียนคันถธุระ เรียนวิปัสสนาธุระต่อไป

ถึงในระหว่างคันธธุระอยู่ ก็เรียนวิปัสสนาไปด้วยเหมือนกัน เวลาวันแปดค่ำ ลิบห้าค่ำ ก็มักไปแสวงหาครูสอนฝ่ายสมถวิปัสสนาอยู่เสมอๆ โดยมาก แต่ที่เรียนโดยตรงที่เดียวตั้งแต่บวชใหม่ๆ ก็เรียนแต่อนุสาวนาจารย์ที่หนึ่ง

บวชแล้วรุ่งขึ้น วันที่สองก็เรียนที่หลวงพ่อนิยม วัดน้อย จังหวัดสุพรรณบุรี ที่สามเจ้าคุณสังฆวรานุวงศ์ (เอี่ยม) วัดราชสิทธิาราม ที่สี่เรียนกับพระครูญาณวิโรจน์ (โป) วัดพระเชตุพน ที่ห้าเรียนกับพระอาจารย์สิงห์ วัดละครท่า หลังวัดโฆสิตาราม ได้ตามแบบของท่านสององค์ พระครูญาณวิโรจน์ แลพระอาจารย์สิงห์ ท่านรับรองว่าได้ตามแบบของท่าน ท่านมอบให้เป็นผู้สอนเขาได้ทั้งสองอาจารย์ แต่ก็ยังไม่พอใจที่จะเป็นครูสอนเขา จึงค้นคว้าหาต่อไปอีก

ถึงพรรษา ๑๑ ก็สำเร็จในการเล่าเรียนคันธธุระได้พอสมควรแก่ที่ตั้งใจไว้ว่า ต้องเรียนแปลให้ออก จะได้คันธธรรมในนครภาษาได้ตามต้องการ ก่อนแต่จะมาเรียนคันธธุระนั้นได้ตั้งหนังสือใบลาน มหาสติปัฏฐานลานยาวไว้ที่วัดสองพี่น้องผูกหนึ่งว่า ถ้าไปเล่าเรียนคราวนี้ต้องแปลหนังสือผูกนี้ให้ออก จึงเป็นที่พอแก่ความต้องการ ถ้ายังแปลไม่ออก ก็เป็นอันไม่หยุดในการเรียน แต่พอแปลออกก็หยุด

ในพรรษาที่ ๑๑ เมื่อหยุดต่อการเรียนปริยัติแล้ว ก็เริ่มทำจริงจังในทางปฏิบัติ ก็คิดว่าในวัดพระเชตุพนนี้ ในอุโบสถก็มีบริเวณกว้างขวางดีมาก เป็นสถานที่ควรทำภาวนามาก แต่มาหวนระลึกถึงอุปการคุณของวัดบางคูเวียง (วัดโบสถ์บน ต.บางคูเวียง) ในคลองบางกอกน้อย เจ้าอธิการชุ่มได้ถวายมูลกัจจายน์ แลคัมภีร์พระธรรมบท ให้ในตอนเรียนปริยัตินั้น ก็มีอุปการคุณอยู่มากควรไปจำพรรษา แล้วจะได้แสดงธรรมแจกแก่ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกาเป็นบรรณาการต่ออุปการคุณแก่วัดนั้น

จึงได้กราบลาเจ้าคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (เข้ม) เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพน ไปจำพรรษาวัดบางคูเวียง ในพรรษาที่ ๑๒ แต่พอได้กึ่งพรรษา ก็มาหวนระลึกขึ้นว่า

“ในเมื่อเรที่ตั้งใจจริงๆ ในการบวช จำเดิมอายุสิบเก้า เราได้ปฏิญาณตนบวชจนตาย ขออย่าให้ตายในระหว่างก่อนบวช บัดนี้ก็ได้บอกลามมาถึง ๑๕ พรรษา อย่างเข้าพรรษานี้แล้ว ก็พอแก่ความประสงค์ของเราแล้ว บัดนี้ของจริงที่พระพุทธเจ้าท่านรู้ท่านเห็น เรากียังไม่ได้บรรลุ ยังไม่รู้ไม่เห็น สมควรแล้วที่จะต้องกระทำอย่างจริงจัง”

เมื่อตกลงใจได้ดังนี้แล้ว วันนั้นเป็นวันกลางเดือน ๑๐ ก็เริ่มเข้าโรงอุโบสถแต่เวลา

เย็น ตั้งสัจจอธิษฐานแน่อนลงไปว่า

**“ถ้าเรานั่งลงไปครั้งนี้ ไม่เห็นธรรมที่พระพุทธเจ้าต้องการ เป็นอันไม่ลุกจากที่
นี้จนหมดชีวิต”**

เมื่อตั้งจิตมั่นลงไปแล้ว ก็เริ่มปรารภนั่ง จึงได้แสดงความอ่อนน้อมแด่พระพุทธเจ้า
ว่า

“ขอพระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดข้าพระพุทธเจ้า ทรงประทาน
ธรรมที่พระองค์ได้ทรงตรัสรู้อย่างน้อยที่สุดแล่ง่ายที่สุด ที่พระองค์ได้
ทรงรู้แล้วแก่ข้าพระพุทธเจ้า ถ้าข้าพระพุทธเจ้ารู้ธรรมของพระองค์แล้ว
เป็นโทษแก่ศาสนาของพระองค์แล้ว ขอพระองค์อย่าทรงพระราชทานเลย
ถ้าเป็นคุณแก่ศาสนาของพระองค์แล้ว ขอพระองค์ได้ทรงพระกรุณา
โปรดพระราชทานแก่ข้าพระองค์ ข้าพระองค์รับเป็นทนายศาสนาใน
ศาสนาของพระองค์จนตลอดชีวิต”

แต่พออ่อนน้อมเสร็จแล้ว ก็เริ่มปรารภเข้าที่นั่งสมาธิต่อไป มานึกถึงมดขีที่ตาม
ช่องของแผ่นหินที่ยาวๆ แลบนแผ่นหินบ้าง ไต่ไปมาอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก จึงหยิบเอา
ขวดน้ำมันก๊าดมา เอานิ้วจุกเข้าที่ปากขวด แล้วตะแคงขวดให้เปียกนิ้วเข้า แล้วเอามา
ลากเป็นทางให้รอบตัว จะได้กันไม่ให้มาทำอันตรายในเวลานั่งลงไปแล้ว แต่พอทางนิ้วที่
เปียกน้ำมันนั้นไม่ทันถึงครึ่งของวงตัวที่นั่ง ความคิดอันหนึ่งเกิดขึ้นว่า

“ชีวิตสละได้ แต่ทำไมยังกลัวมดขีอยู่เล่า”

ก็นึกอายุตัวเองขึ้นมา เลยวางขวดน้ำมัน เข้าที่เลยในเดี๋ยวนั้น ประมาณครึ่งหรือ
ก่อนคืน ไม่มีนาฬิกา ไม่แน ก็เห็นผั่งจริงของพระพุทธเจ้า ซึ่งมีอยู่ในหนังสือธรรมกาย ที่
“คุณพระทิพย์ปริญา” เรียบเรียงพิมพ์แจกไปแล้วนั้น

ในขณะนั้นก็มาปริวิตกว่า

“คัมภีโรจายัง(*) ธรรมเป็นของลึกถึงเพียงนี้ ใครจะไปคิดคาดคะเนเอาได้ พันวิสัย
ของความตรึกนึกคิด ถ้ายังตรึกนึกคิดอยู่ ก็เข้าไม่ถึง ที่จะเข้าถึงต้องทำให้รู้ตรึก รู้นึก
รู้คิดนั้น หยุดเป็นจุดเดียวกัน แต่พอหยุดก็ดับ แต่พอดับแล้วก็เกิด ถ้าไม่ดับแล้วไม่เกิด
ตรองดูเถิดท่านทั้งหลาย นี่เป็นของจริง หัวต่อมีเป็นอยู่ตรงนี้ ถ้าไม่ถูกส่วนดังนี้ ก็

ไม่มีไม่เป็นเด็ดขาด”

วัดกอยุดังนี้ลัทธิใหญ่ๆ ก็กลัวว่าความมีความเป็นนั้น จะเลื่อนไปเสีย จึงเข้าที่ต่อไปใหม่ รวาลักสามสิบนาทีก็นั่งวัดบางปลาปรากฎเหมือนตัวเองไปอยู่ที่วัดนั้น แต่พอชดดีก็รู้สึกตัวขึ้นมา จึงมีความรู้สึกขึ้นมาว่า

“(ที่คิดว่า) จะมีผู้รู้เห็นได้ยากนั้น ในวัดบางปลาปรากฎจะต้องมีผู้รู้ผู้เห็นได้แน่นอน จึงมาปรากฎขึ้นบัดนี้”

ต่อแต่นั้นมา ก็ค่านึงที่ไปสอนที่วัดนั้นอยู่เรื่อยๆ มา จนถึงออกพรรษา รับกฐินแล้ว ก็ลาสมภารวัดบางคูเวียงไปสอนที่วัดบางปลาราว ๔ เดือน มีพระทำเป็น ๓ รูป คฤหัสถ์ ๔ คน

นี่เริ่มต้นแผ่ธรรมกาย ของจริง ที่แสวงหาได้มาจริงปรากฎอยู่จนบัดนี้

(*) คมภีโร จายั ธมโม ทุกทโส ทุราณุโพโส สนนโต ปณินโต อตถกาวจโร นิบุณเณ ปณตติเวทนียะ

ธรรมนี้เป็นสภาพลัก เห็นได้ยาก ตรัสรู้ได้ยาก เป็นธรรมสงบ ประณีต คิดเดาไม่ได้ ละเอียดย เป็นวิสัยที่บัณฑิตพึงรู้